



## **MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2019**

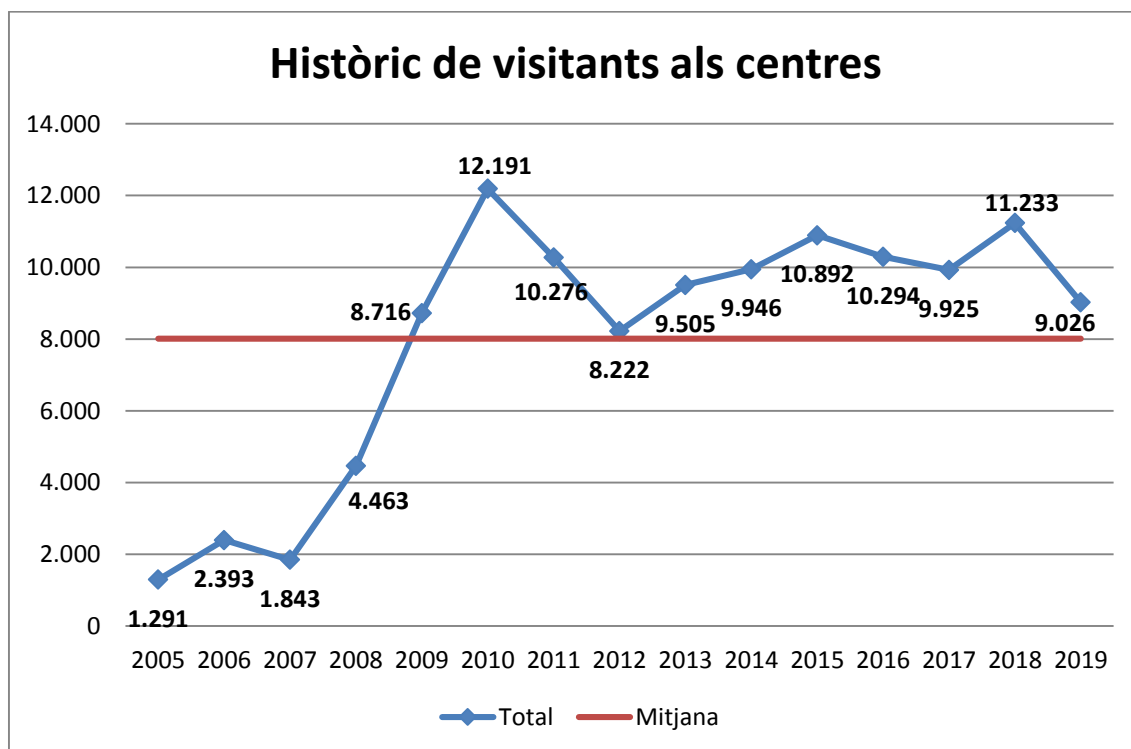
<b>1. Dades de visitants al conjunt dels Centres d'Interpretació</b>	<b>p. 1</b>
<b>2. Dades del CI 115 dies</b>	<b>p. 7</b>
<b>3. Dades del CI Hospitals de Sang</b>	<b>p. 10</b>
<b>4. Dades del CI Internacionals a l'Ebre</b>	<b>p. 12</b>
<b>5. Dades del CI Veus del Front</b>	<b>p. 14</b>
<b>6. Dades del CI Soldats a les Trinxeres</b>	<b>p. 16</b>
<b>7. Projectió sobre el territori: dades d'allotjament</b>	<b>p. 18</b>
<b>8. Accions i activitats</b>	<b>p. 21</b>
<b>9. Activitat a les xarxes</b>	<b>p. 23</b>

Les dades relatives al nombre de visitants es circumscriuen als centres d'interpretació, que són els únics actius que disposen de personal d'atenció al públic que pot dur a terme un registre continuat de les visites. Els diferents espais històrics, per les seves condicions i la infraestructura del propi Consorci, no permeten un registre continuat dels seus visitants.

## 1. Dades de visitants al conjunt dels Centres d'Interpretació

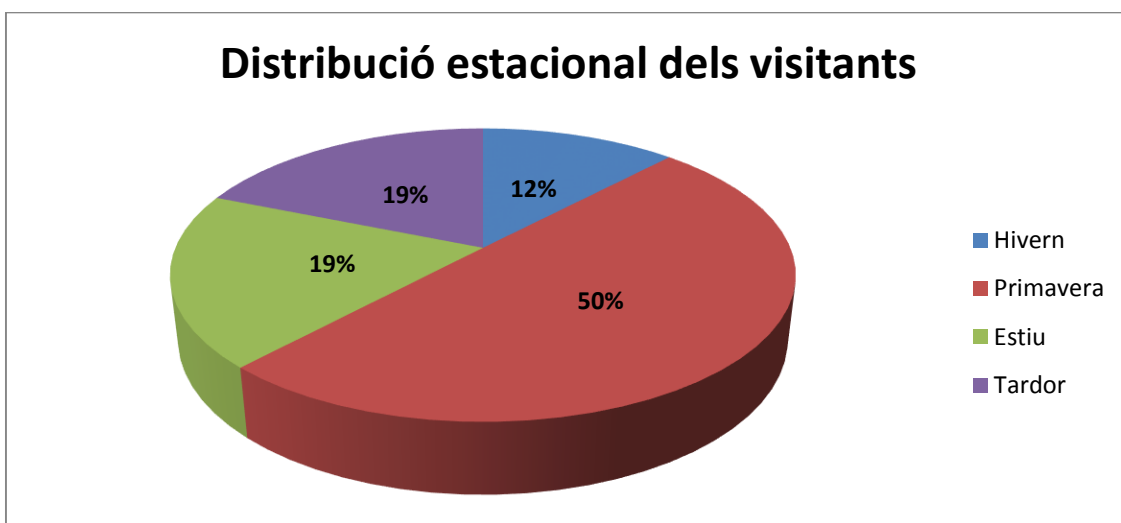
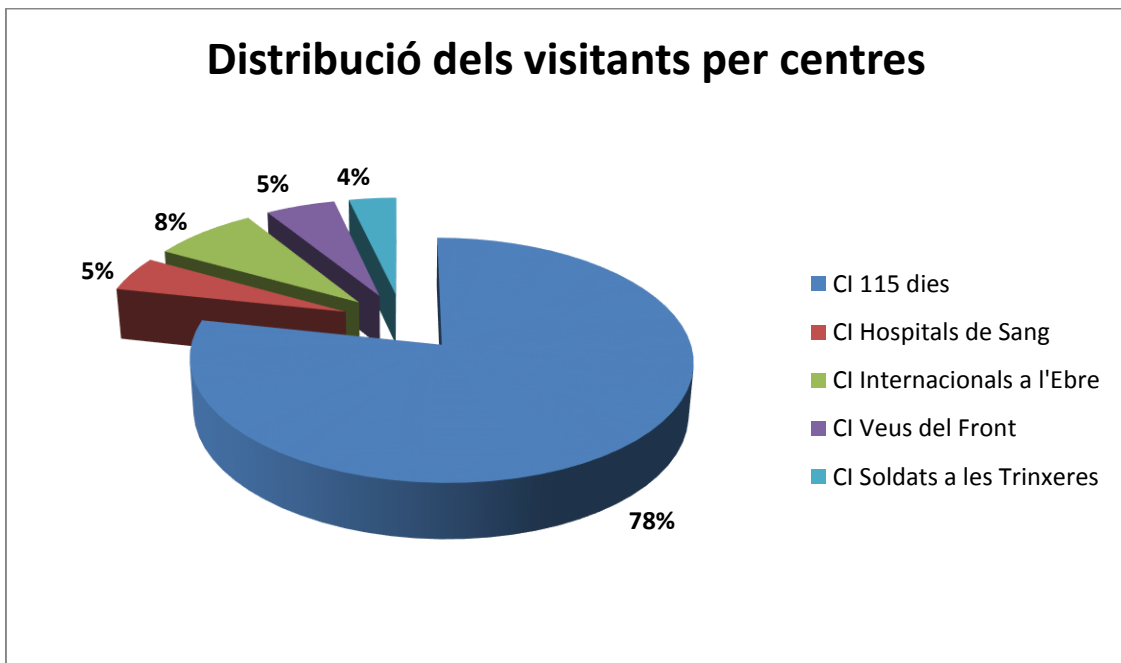
Des del maig de 2005 i fins el 31 de desembre de 2019 els centres d'interpretació del Consorci han rebut un total de 120.216 visitants.

		Inici	Total visitants	%
CI 115 dies	Corbera d'Ebre	ag-08	86.426	71,89
CI Hospitals de Sang	Batea	ag-08	5.774	4,80
CI Internacionals a l'Ebre	la Fatarella	març-10	7.818	6,50
CI Veus del Front	el Pinell de Brai	maig-05	14.886	12,38
CI Soldats a les Trinxeres	Vilalba dels Arcs	ag-08	5.312	4,42
<b>TOTAL</b>			<b>120.216</b>	<b>100</b>



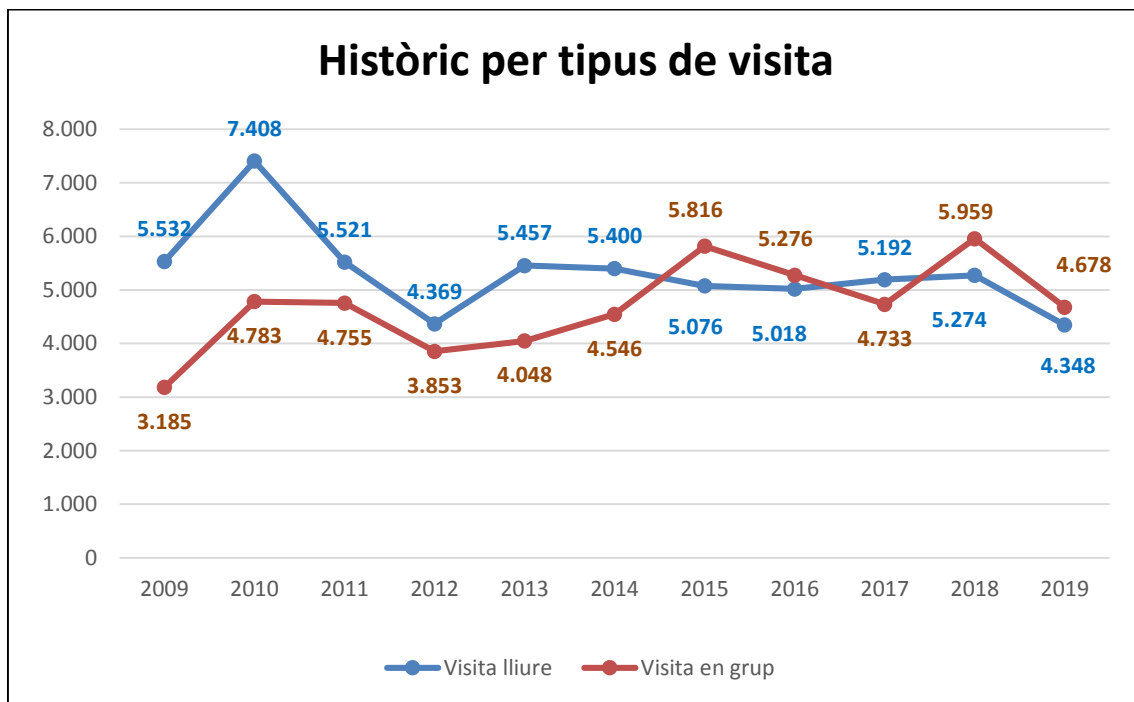
\* Entre 2005 i 2007 només es comptabilitzen les visites al CI Veus del Front l'únic centre obert al públic.

Pel que fa a les dades generals l'exercici 2019 registra un descens del 19,65% en el nombre de visitants, que en termes absoluts suposa 2.207 persones menys que en l'exercici anterior. Un descens que es pot imputar a l'exceptional situació política del país i la mobilització social que l'ha acompanyada, que ha afectat negativament a l'activitat turística, com a principal factor extern. I al tancament temporal del CI Soldats a les Trinxeres durant el darrer trimestre i del CI 115 dies durant part del mes de desembre per actuacions de rehabilitació dels edificis que acullen les exposicions permanents.



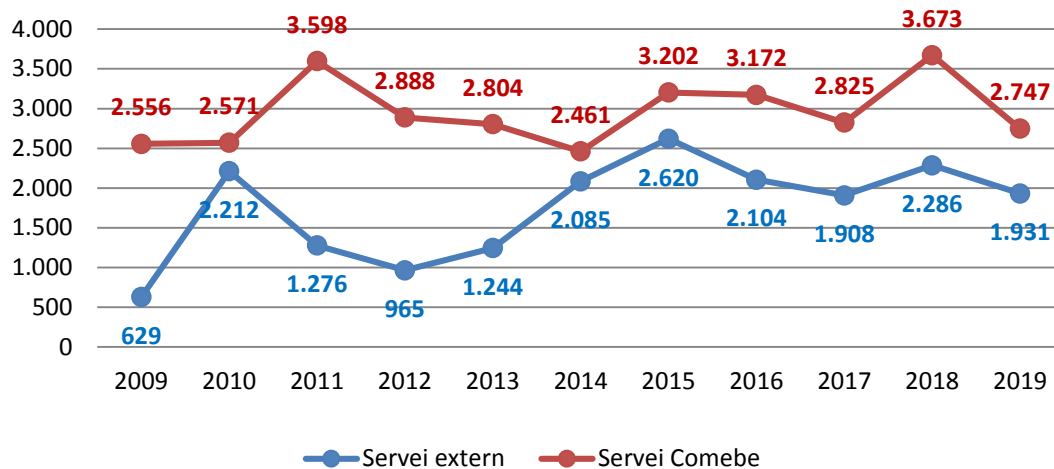
El descens de visitants es distribueix al llarg de tot l'any, tot i que no de forma equitativa. El trimestre primaveral (març-maig) només registra un descens del 9,7% respecte a 2018, mentre que a la tardor (setembre-novembre) el descens va ser del 30,0% i al desembre es va enfilars fins al 63,9%.

També es registra als dos tipus de visita. La visita lliure es va reduir en un 17,6% respecte a 2018, que en termes absoluts suposa un descens de 926 visitants, situant-se en la cota més baixa del registre històric. Les visites de grups es van reduir en un 21,5% en relació a l'exercici anterior, el que suposa un descens de 1.281 visitants.



Pel que fa als grups, han representat el 51,8% de les visites de l'any als centres d'interpretació amb un total de 4.678 persones. D'aquestes la majoria (58,7%, 2.747) van contractar el servei de guiatge que ofereix el Consorci. Malgrat tot, el nombre d'usuaris d'aquest servei es va reduir un 25,2% respecte a 2018, amb un descens de 926 persones, equivalent al 72,1% del total del descens de les visites en grup. En el cas dels grups que visiten els centres prescindint del nostre servei de guiatge, el nombre d'usuaris total també va descendir fins un 15,5% respecte a l'exercici anterior.

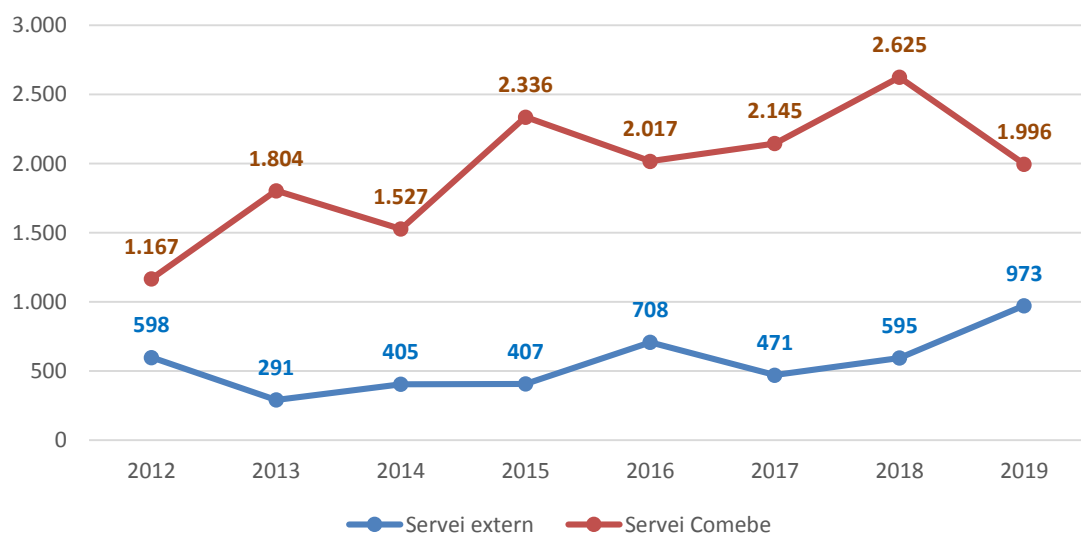
## Evolució dels grups segons servei



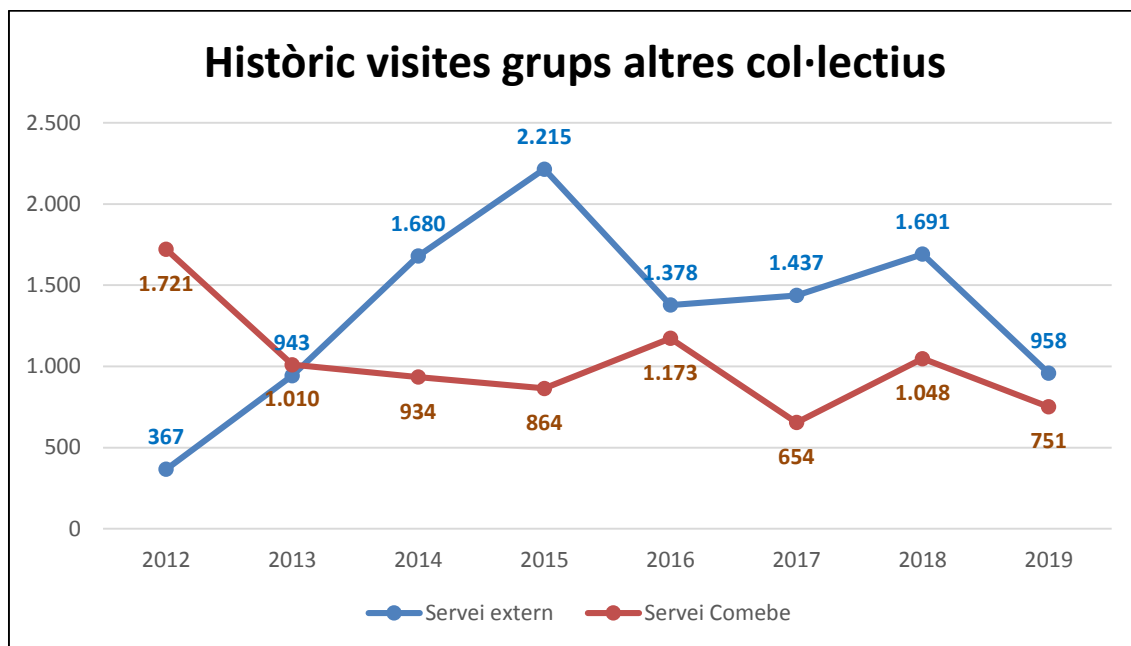
L'anàlisi del grups també es fa en funció si es tracta d'estudiants o d'altres col·lectius.

En el primer cas, el nombre total d'estudiants que van visitar els centres d'interpretació s'ha reduït en un 7,8% respecte l'any passat, amb un descens absolut de 251 estudiants. Si atenem al servei emprat per fer la visita, amb guiatge o sense, el nombre d'estudiants que han fet ús del servei de guiatge suposa el 67,2% del total. Aquest servei, però, ha patit un descens del 24% respecte a 2018, amb un pèrdua 629 usuaris. Per contra, el nombre d'estudiants que ens han visitat sense emprar el servei de guiatge s'ha incrementat un 63,5%, arribant al seu màxim històric.

## Històric visites grups estudiants



Pel que fa als grups integrats per altres col·lectius, el nombre de visitants s'ha reduït en un 37,6% respecte l'exercici anterior, el que suposa un descens de 1.030 persones en termes absoluts. Els col·lectius que contracten el servei de guiatge del Consorci s'han reduït un 28,3% (297 persones), mentre els que ho fan prescindint d'aquest servei ho ha fet un 43,3 % (733 persones).



Pel que fa a la procedència dels visitants, la tendència continua sent l'habitual:

	Visitants	%
Província de Tarragona	2.236	24,8
Resta de Catalunya	5.509	61,0
Resta de l'Estat	616	6,8
Estranger	665	7,4
Total	9.026	100

Pel que fa als visitants de la resta de l'Estat, aquest exercici els principals indrets de procedència són el País Valencià (164, 26,6%), Aragó (157, 25,5%) i Madrid (81, 13,1%). Els principals països de procedència dels visitants estrangers durant l'any 2019 van ser França (301, 45,3%), Itàlia (118, 17,7%) i el Regne Unit (81, 12,2%).

Pel que fa a la motivació de la visita, el motiu principal continua sent conèixer els Espais de la Batalla de l'Ebre.

	Respostes	%
Conèixer la Batalla de l'Ebre	7.286	80,7
Conèixer la Terra Alta	1.451	16,1
Conèixer la Ribera d'Ebre	36	0,4
Conèixer les Terres de l'Ebre	253	2,8
NS/NC	0	0,0
Total	9.026	100

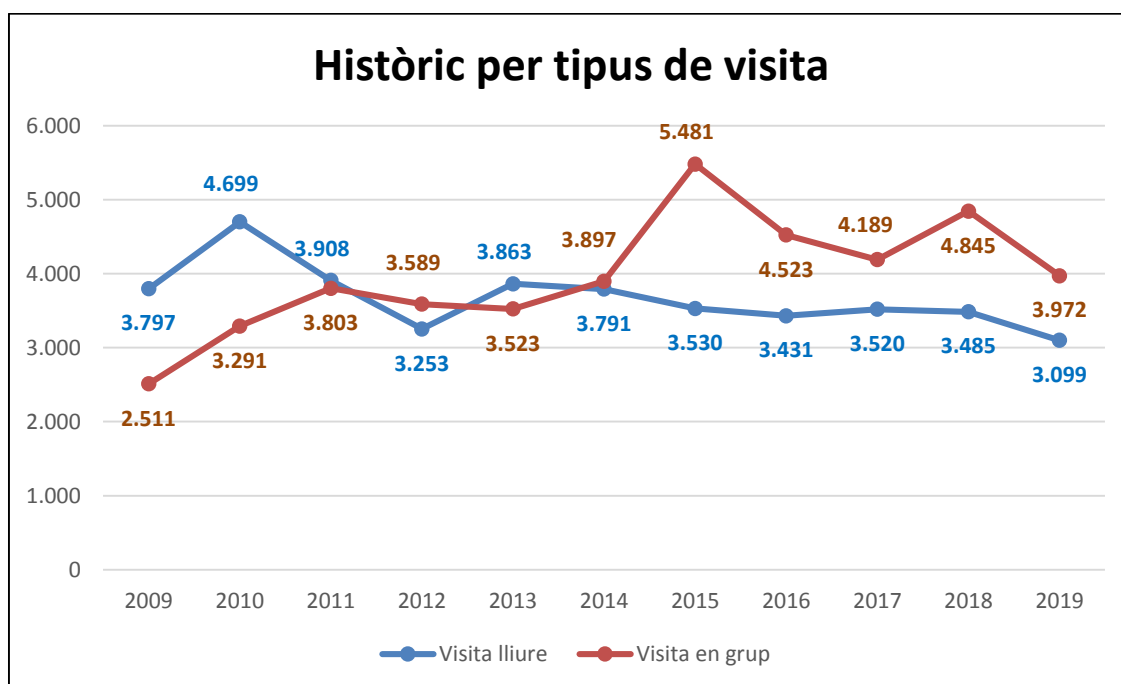
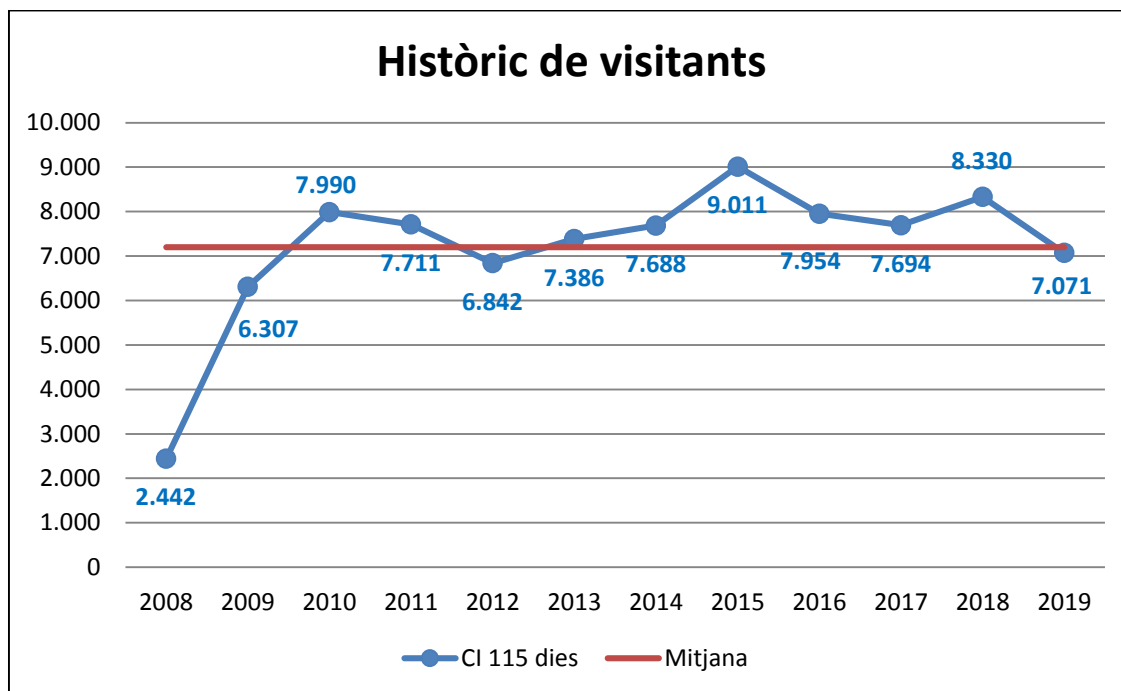
Finalment, pel que fa a la forma en s'ha conegut l'existència dels actius del Consorci la recomanació dels agents turístics del territori és la principal font d'informació.

	Respostes	%
Internet	1.382	15,3
Mitjans de comunicació	67	0,7
Recomanació d'amics o familiars	1.831	20,3
Recomanació d'agents turístics	5.052	56,0
Altres	694	7,7
NS/NC	0	0,0
Total	9.026	100



## 2. Dades del CI 115 dies

El de Corbera ha estat el centre que ha registrat el major descens de visitants en termes absoluts, amb un total de 1.259 persones, que representa el 57% del total de les pèrdues. En relació a l'exercici anterior el descens ha estat del 15,1%.



En relació al tipus de visita els grups organitzats són els que registren el descens més important, amb un total de 873 visitants menys que l'exercici anterior, el que suposa una reducció del 18%. Els visitants lliures també han disminuït, amb un total de 386 persones, el que suposa un descens de l'11% en relació a les dades de 2018.

Dels 3.972 visitants que ho han fet en grups, el 56,1% (2.228 persones) ho han fet mitjançant el servei de guiatge del Consorci. Respecte a l'exercici anterior s'ha registrat un descens del 19,2% que suposa un total de 529 visitants menys. Els grups que no han contractat el servei de guiatge també han registrat un descens, en aquest cas del 16,5%, amb 314 visitants menys que el 2018.

Els estudiants continuen sent el col·lectiu més nombrós en els grups organitzats, representant el 62,8% del total amb 2.495 persones. D'aquestes el 64,7% van contractar el servei de guiatge, amb un total de 1.615 alumnes.

En total, han visitat el centre 104 grups – quinze menys que l'any anterior -, dels quals 66 (63,5%) van contractar el servei de guiatge, només un menys que l'any anterior.

Pel que fa a la procedència dels visitants les dades del centre són molt similars a les dades generals del conjunt de centres.

	Visitants	%	
		Centre	General
Província de Tarragona	1.510	21,4	24,8
Resta de Catalunya	4.496	63,6	61,0
Resta de l'Estat	528	7,5	6,8
Estranger	537	7,6	7,4
Total	7.071	100	100

El mateix succeeix amb les dades referents al motiu de la visita:

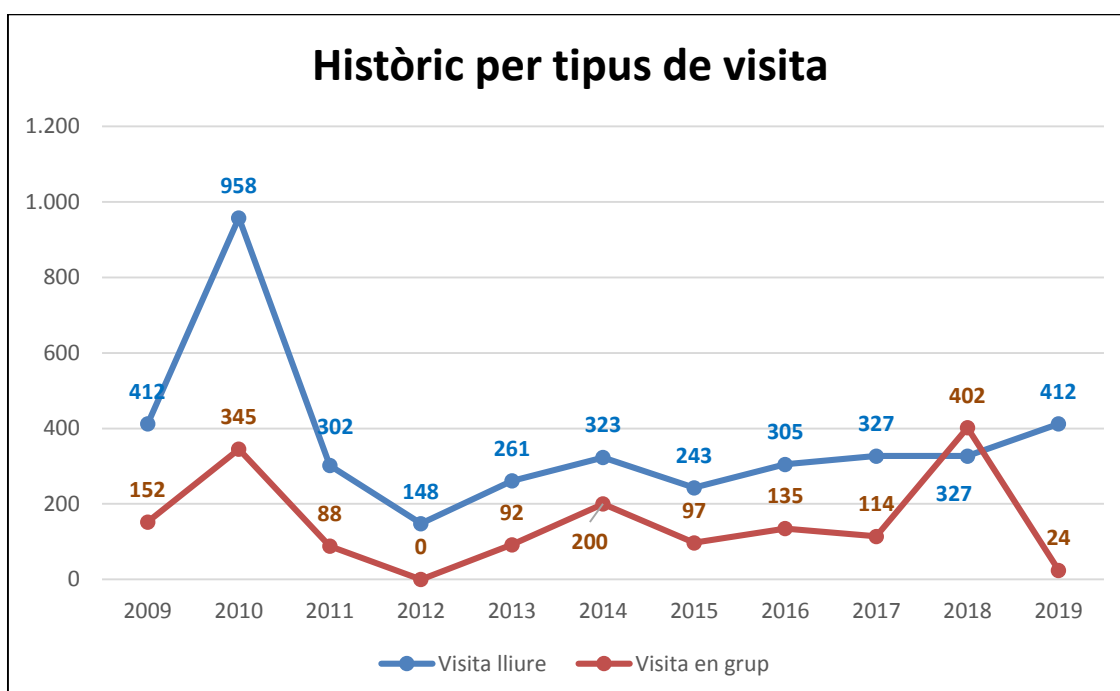
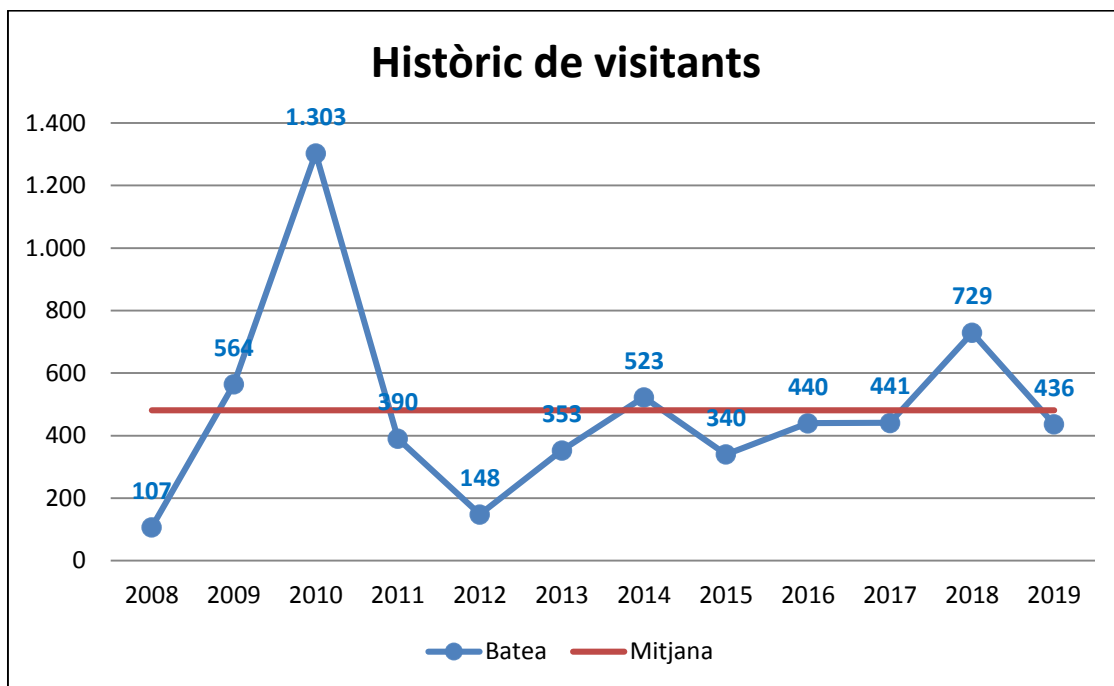
	Respostes	%	
		Centre	General
Conèixer la Batalla de l'Ebre	6.135	86,8	80,7
Conèixer la Terra Alta	699	9,9	16,1
Conèixer la Ribera d'Ebre	26	0,4	0,4
Conèixer les Terres de l'Ebre	211	3,0	2,8
NS/NC	0	0,0	0,0
Total	7.071	100	100

Les dades relatives al mitjà de coneixença del centre també són força similars a les generals, destacant però l'increment de la importància de la recomanació dels agents turístics del territori en relació a les dades generals.

	Respostes	%	
		Centre	General
Internet	990	14,0	15,3
Mitjans de comunicació	52	0,7	0,7
Recomanació d'amics o familiars	1.302	18,4	20,3
Recomanació d'agents turístics	4.462	63,1	56,0
Altres	265	3,7	7,7
NS/NC	0	0,0	0,0
Total	7.071	100	100

### 3. Dades del CI Hospitals de Sang

Després del creixement registrar el 2018, en part gràcies a la visita dels dos-cents escolars que ho feren a través del programa *Coneix la Terra Alta* que organitza el Centre de Recursos Pedagògics comarcal, les dades del centre han tornat a situar-se en la mitjana dels exercicis anteriors.



L'anàlisi de les dades segons el tipus de visita mostren un increment de les visites lliures del 26%, que no compensa la gran davallada dels grups. Dels 7 de 2018 es va passar a només 3, de petit format i tots ells a través del servei de guiatge del Comebe.

Durant aquest exercici el centre no va registrar cap visita de grups d'estudiants.

Pel que fa a la procedència dels visitants les dades del centre difereixen lleugerament de les generals, amb un increment del percentatge de visitants residents a la província de Tarragona i una presència testimonial dels visitants estrangers.

	Visitants	%	
		Centre	General
Província de Tarragona	142	32,6	24,8
Resta de Catalunya	245	56,2	61,0
Resta de l'Estat	43	9,9	6,8
Estranger	6	1,4	7,4
Total	436	100	100

També varien les dades en relació al motiu de la visita, on les visites específiques per conèixer la batalla de l'Ebre es redueixen en favor d'aquelles motivades per conèixer la comarca en general.

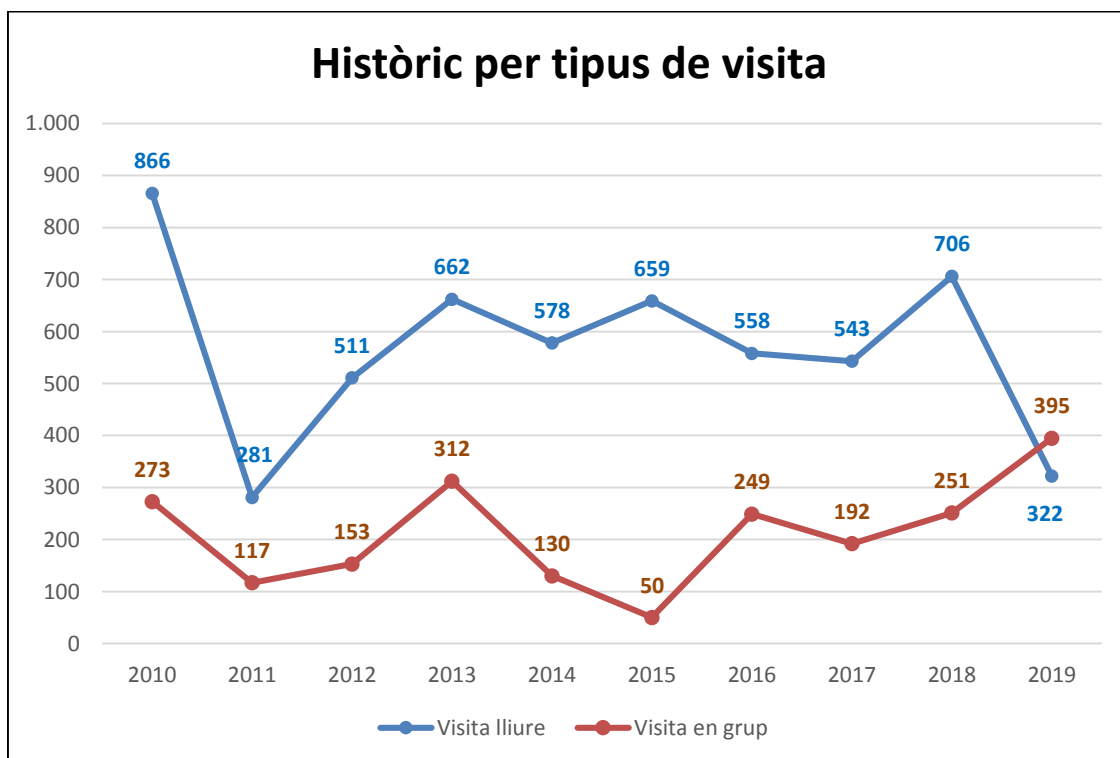
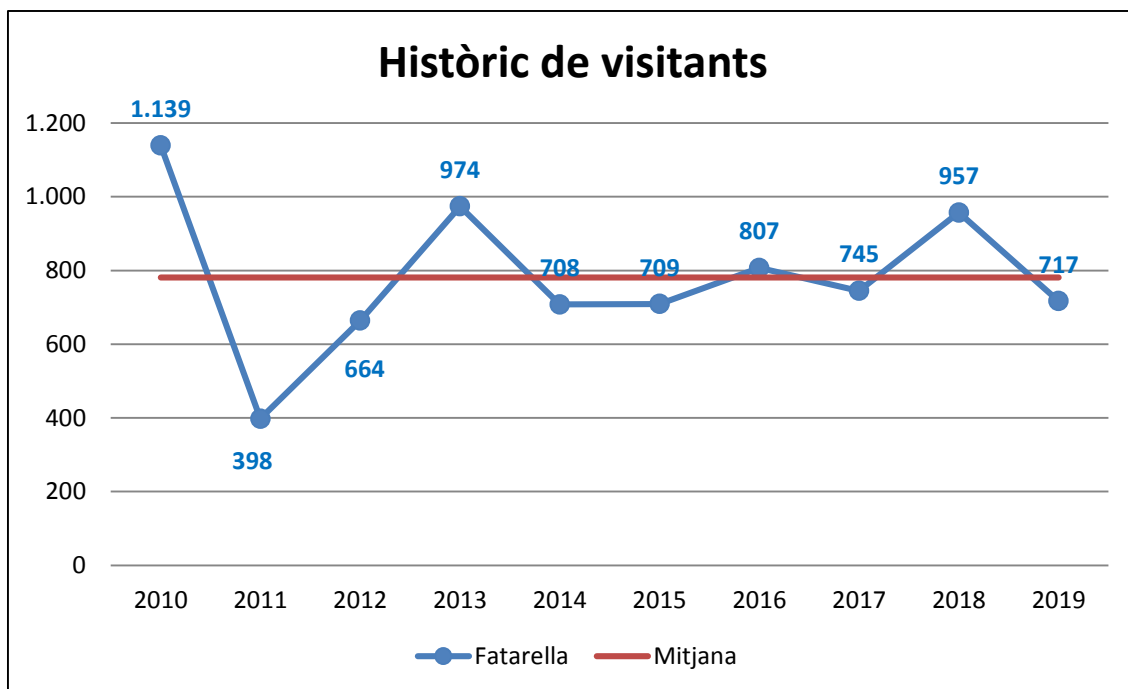
	Respostes	%	
		Centre	General
Conèixer la Batalla de l'Ebre	219	50,2	80,7
Conèixer la Terra Alta	199	45,6	16,1
Conèixer la Ribera d'Ebre	4	0,9	0,4
Conèixer les Terres de l'Ebre	14	3,2	2,8
NS/NC	0	0,0	0,0
Total	436	100	100

Finalment, respecte al mitjà de coneixença destaca el pes d'internet, tot i que les recomanacions d'amics, familiars o agents turístics continuen sent majoritàries amb un 64% del total.

	Respostes	%	
		Centre	General
Internet	103	23,6	15,3
Mitjans de comunicació	6	1,4	0,7
Recomanació d'amics o familiars	120	27,5	20,3
Recomanació d'agents turístics	159	36,5	56,0
Altres	48	11,0	7,7
NS/NC	0	0,0	0,0
Total	436	100	100

## 4. Dades del CI Internacionals a l'Ebre

Con la resta de centres, el de la Fatarella ha patit un descens de visitants, en aquest cas del 25% respecte a 2018, que suposa un descens de 319 persones.



En aquest cas el descens de visitants es deu a la brusca reducció de les visites lliures, que s'han reduït en un 54,4% respecte a l'exercici anterior, convertint-se en el segon pitjor registre des de l'obertura del centre. Per contra, el nombre de visitants en grups va créixer un 57,4%, insuficient però per equilibrar el descens de les visites lliure.

En total el centre va rebre la visita del 8 grups – els mateixos que el 2018 – tots ells a través del servei de guiatge. D'aquests la meitat van ser d'estudiants, amb 364 persones, i l'altre meitat d'altres col·lectius, en petit format, amb un total de 31 persones. Dels estudiants, 280 corresponen al programa *Coneix la Terra Alta* del CRP comarcal.

Pel que fa a la procedència dels visitants, en el cas d'aquest centre la majoria eren residents de la província de Tarragona, duplicant la mitjana general.

	Visitants	%	
		Centre	General
Província de Tarragona	363	50,6	24,8
Resta de Catalunya	290	40,4	61,0
Resta de l'Estat	25	3,5	6,8
Estranger	39	5,4	7,4
Total	717	100	100

El motiu de la visita tampoc concorda amb les dades generals. Com en el cas de Batea, la visita a la comarca és el primer motiu, per davant de la visita als actius del Comebe.

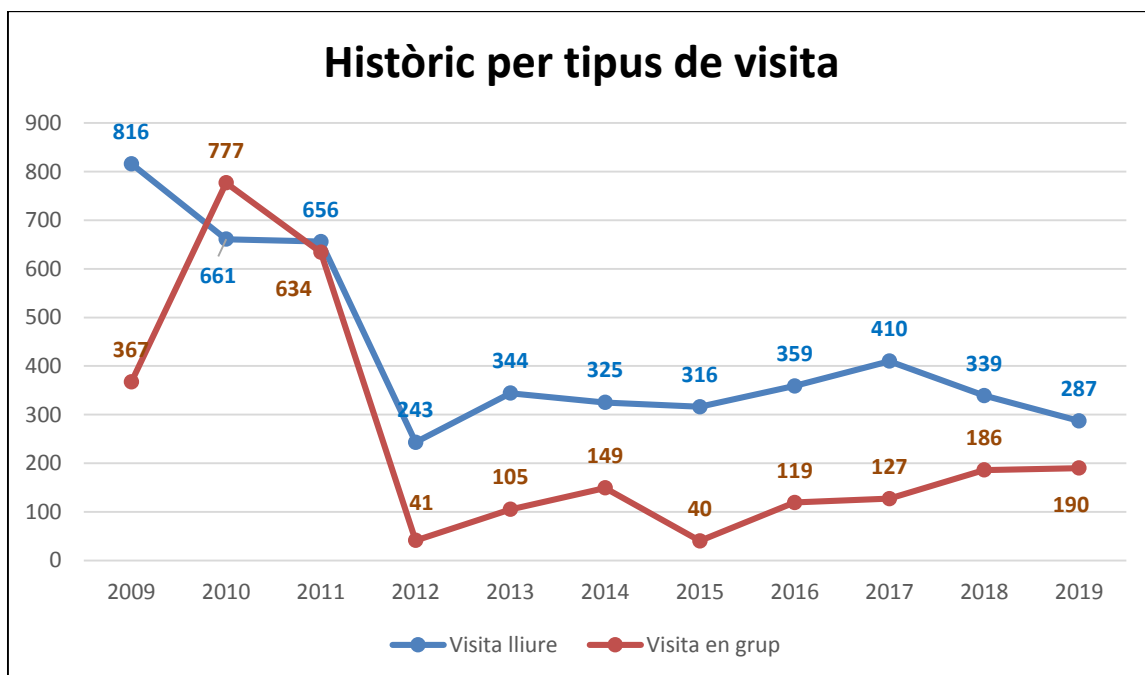
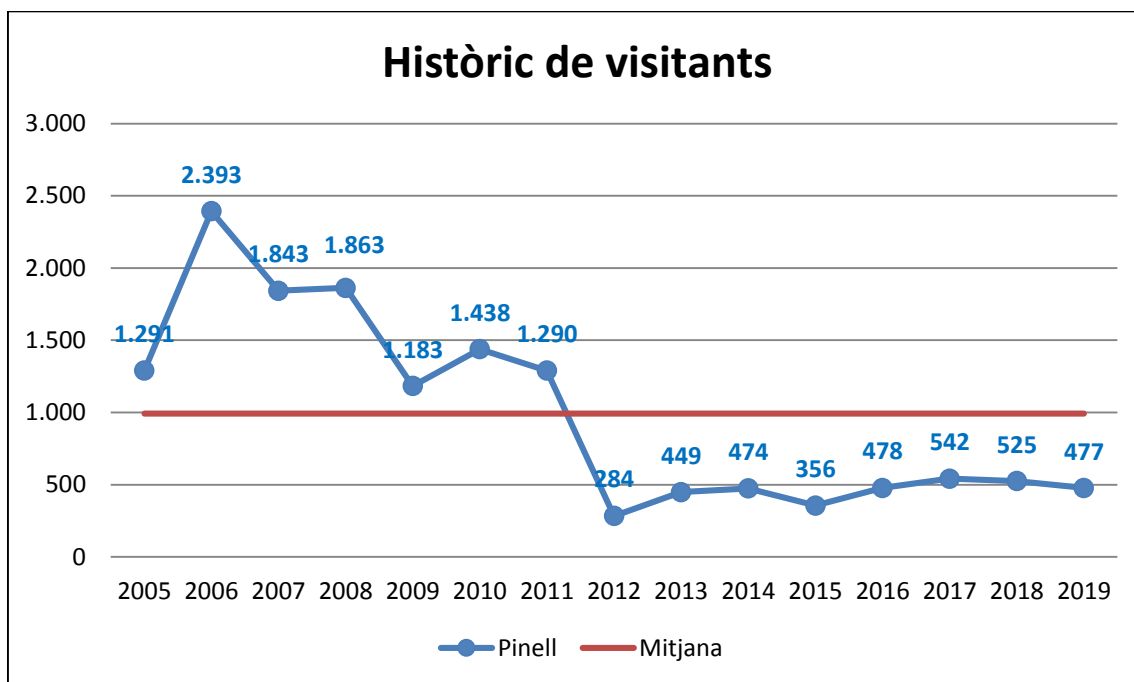
	Respostes	%	
		Centre	General
Conèixer la Batalla de l'Ebre	325	45,3	80,7
Conèixer la Terra Alta	382	53,3	16,1
Conèixer la Ribera d'Ebre	0	0,0	0,4
Conèixer les Terres de l'Ebre	10	1,4	2,8
NS/NC	0	0,0	0,0
Total	717	100	100

Finalment, les dades d'aquest centre mostren com a mitjà de coneixement majoritari altres que no recull l'enquesta, seguit de la recomanació d'amics o familiars.

	Respostes	%	
		Centre	General
Internet	128	17,9	15,3
Mitjans de comunicació	2	0,3	0,7
Recomanació d'amics o familiars	176	24,5	20,3
Recomanació d'agents turístics	76	10,6	56,0
Altres	335	46,7	7,7
NS/NC	0	0,0	0,0
Total	717	100	100

## 5. Dades del CI Veus del Front

El centre del Pinell de Brai ha estat el que ha registrat el menor descens de visitants de l'exercici, equivalent al 9,1% respecte de 2018.





El motiu del descens es troba en la disminució de les visites lliures, que s'han reduït un 15,3% respecte l'exercici anterior, amb 52 visitants menys. Per contra, les visites en grup s'han incrementat lleugerament, un 2,1%, insuficient, però per contrarestar el descens de les visites lliures.

El centre va registrar la visita de 6 grups – un menys que l'exercici anterior – dels que només 2 van contractar el servei de guiatge amb un total de 31 visitants (16,3%). La meitat dels grups van ser d'estudiants, amb un total de 110, dels quals només 17 (15,4%) ho van fer mitjançant el servei de guiatge.

Pel que fa a la procedència de visitants, com en la majoria de centres, la majoria provenien de Catalunya.

	Visitants	%	
		Centre	General
Província de Tarragona	172	36,1	24,8
Resta de Catalunya	275	57,7	61,0
Resta de l'Estat	5	1,0	6,8
Estranger	25	5,2	7,4
Total	477	100	100

Pel que fa al motiu de la visita la majoria ho va fer per conèixer la batalla de l'Ebre, seguint la tendència general.

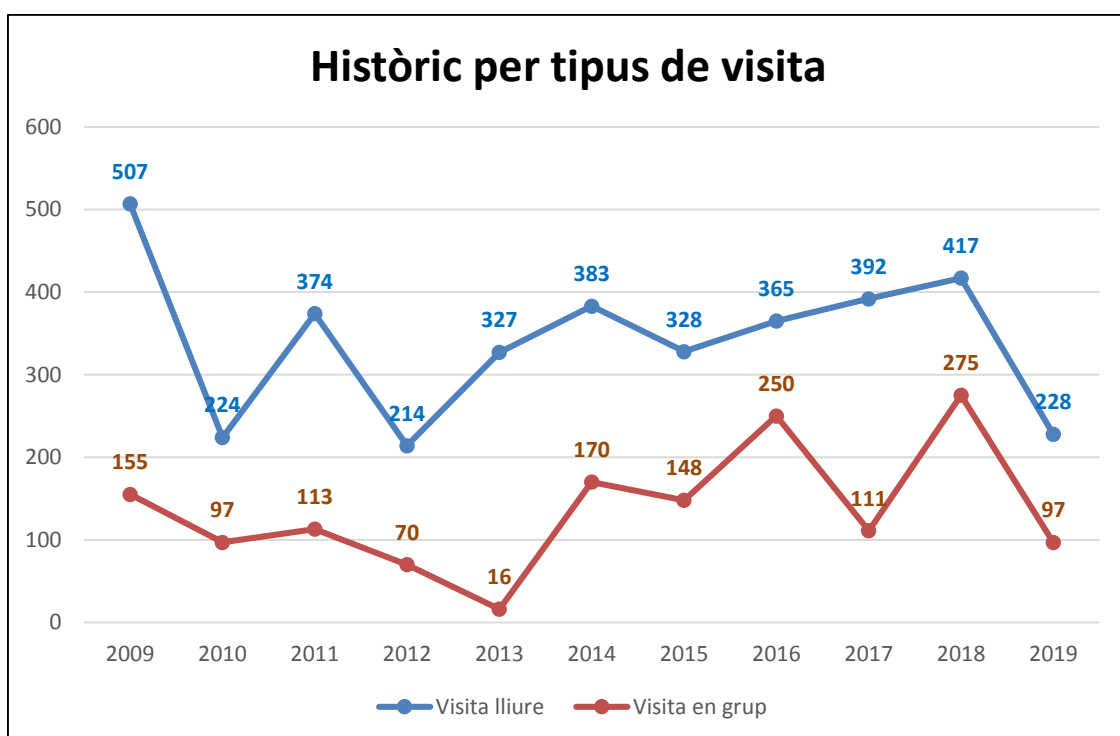
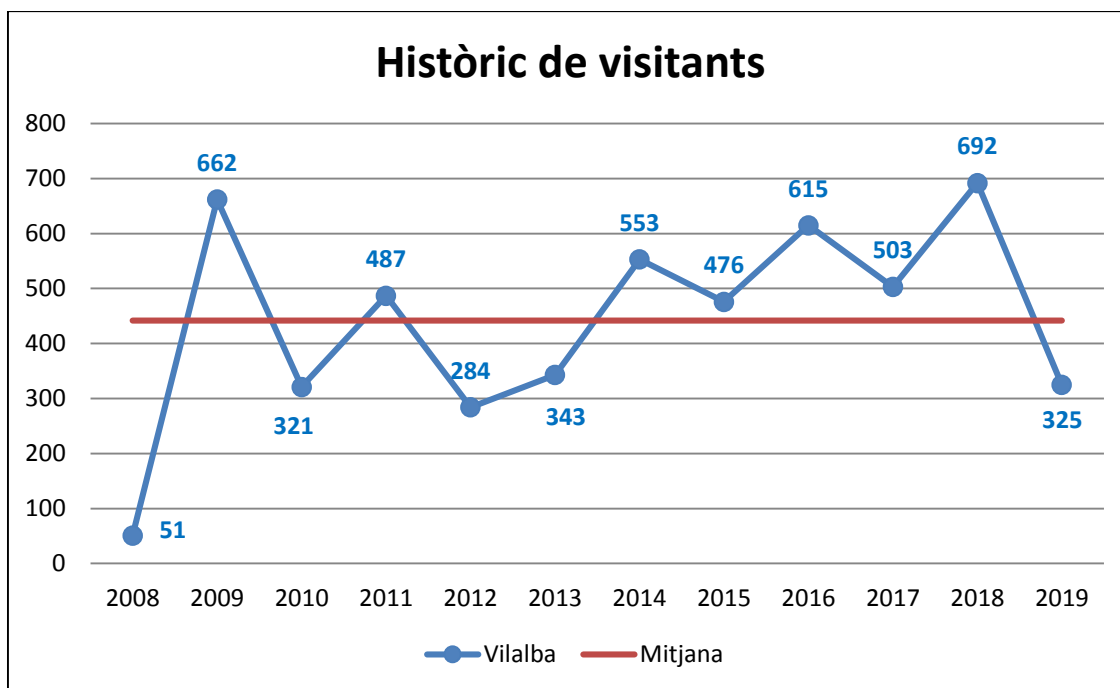
	Respostes	%	
		Centre	General
Conèixer la Batalla de l'Ebre	359	75,3	80,7
Conèixer la Terra Alta	102	21,4	16,1
Conèixer la Ribera d'Ebre	4	0,8	0,4
Conèixer les Terres de l'Ebre	12	2,5	2,8
NS/NC	0	0,0	0,0
Total	477	100	100

Pel que fa al mitjà de coneixença, el centre del Pinell també segueix la tendència general, essent el principal mitjà la recomanació dels agents turístics del territori.

	Respostes	%	
		Centre	General
Internet	53	11,1	15,3
Mitjans de comunicació	0	0,0	0,7
Recomanació d'amics o familiars	88	18,4	20,3
Recomanació d'agents turístics	295	61,8	56,0
Altres	41	8,6	7,7
NS/NC	0	0,0	0,0
Total	477	100	100

## 6. Dades del CI Soldats a les Trinxeres

El de Vilalba ha estat el centre que ha registrat el major descens de visitants, amb un 53% respecte a 2018, en part motivada pel seu tancament durant el darrer quadrimestre de l'any.



El descens de visitants es deu tant a la reducció de visites lliures, un 45,3% menys que el 2018, com a les de grups, un 64,7% menys. La primera suposa un descens, en termes absoluts, de 189 visitants, i la segona de 178.

Tot i això, el nombre de grups que van visitar el centre s'ha incrementat – 4 contra els 3 de l'any anterior – i la majoria (75%) va contractar el servei de guiatge. Cap dels grups, però, era d'estudiants.

Pel que fa a la procedència dels visitants Vilalba segueix la tendència general.

	Visitants	%	
		Centre	General
Província de Tarragona	49	15,1	24,8
Resta de Catalunya	203	62,5	61,0
Resta de l'Estat	15	4,6	6,8
Estranger	58	17,8	7,4
Total	325	100	100

El mateix succeeix en relació al motiu de la visita als Espais de la Batalla de l'Ebre.

	Respostes	%	
		Centre	General
Conèixer la Batalla de l'Ebre	248	76,3	80,7
Conèixer la Terra Alta	69	21,2	16,1
Conèixer la Ribera d'Ebre	2	0,6	0,4
Conèixer les Terres de l'Ebre	6	1,8	2,8
NS/NC	0	0,0	0,0
Total	325	100	100

Pel que respecta al mitjà de coneixença del mateix, en aquest cas la principal font és la recomanació d'amics i familiars, seguida d'internet, mentre que la recomanació dels agents turístics del territori és la tercera font de coneixença.

	Respostes	%	
		Centre	General
Internet	108	33,2	15,3
Mitjans de comunicació	7	2,2	0,7
Recomanació d'amics o familiars	145	44,6	20,3
Recomanació d'agents turístics	60	18,5	56,0
Altres	5	1,5	7,7
NS/NC	0	0,0	0,0
Total	325	100	100

## 7. Projectió sobre el territori: dades d'allotjament

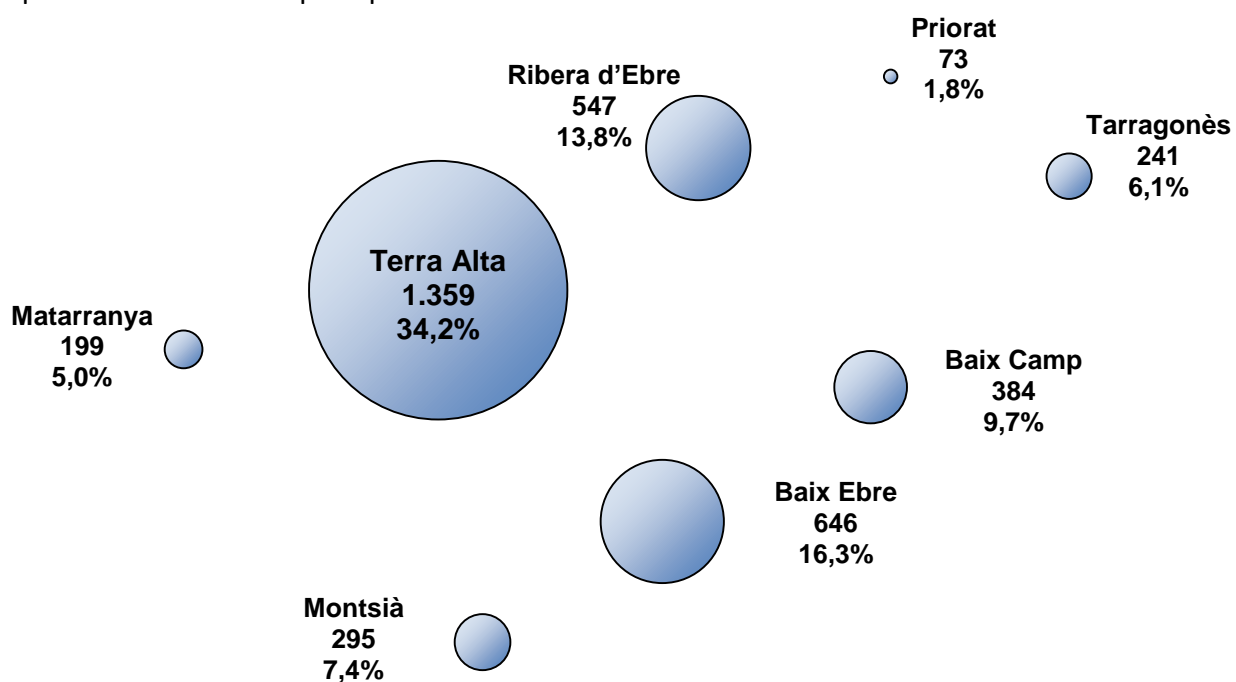
Després de set anys de creixement sostingut, aquest el primer que en termes absoluts es redueix el nombre de visitants allotjats al territori. En termes relatius, però, les dades són similars a l'exercici anterior: 4,42 de cada 10 visitants s'allotgen al territori com a mínim amb una pernoctació.

### Històric visitants allotjats en establiments turístics

	Total de visitants	Visitants allotjats	%
<b>2012</b>	8.222	2.162	<b>26,3</b>
<b>2013</b>	9.505	2.759	<b>29,0</b>
<b>2014</b>	9.946	2.979	<b>30,0</b>
<b>2015</b>	10.892	3.293	<b>30,2</b>
<b>2016</b>	10.294	3.603	<b>35,0</b>
<b>2017</b>	9.925	4.077	<b>41,1</b>
<b>2018</b>	11.233	5.004	<b>44,5</b>
<b>2019</b>	9.026	3.986	<b>44,2</b>

Pel que fa a la destinació, per comarques la Terra Alta és la que més allotjaments registra, i el conjunt de les quatre comarques ebrenques acumula el 71,7% del total.

Les dades obtingudes a les enquestes, mostren la redistribució dels indrets triats pels visitants per allotjar-se dibuixant un marc que té el seu epicentre en la Terra Alta, ampliant-se a les comarques que l'envolten.



En el marc ebrenc, l'evolució en xifres absolutes, mostra que el descens de visitants allotjats ha afectat les quatre comarques. En termes relatius el Montsià es la comarca amb un major descens (40% i 197 hostatjats), seguida de la Terra Alta (37,3% i 810 hostatjats) i la Ribera d'Ebre (24,4% i 177 hostatjats). Al Baix Ebre el descens només ha estat del 5,4% i 37 allotjats.

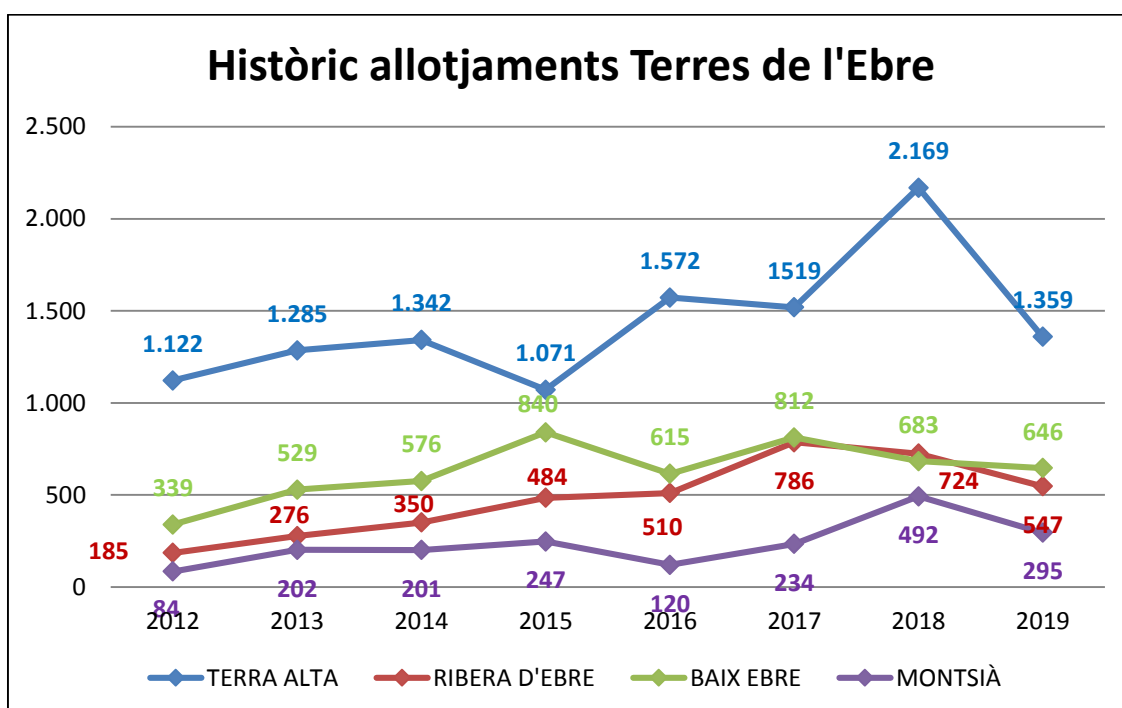
A nivell local, per comarques, les poblacions que van allotjar major nombre dels visitants als Espais de la Batalla de l'Ebre van ser:

Terra Alta: Horta de Sant Joan (290)

Ribera d'Ebre: Móra d'Ebre (230)

Baix Ebre: Deltebre (183)

Montsià: Sant Carles de la Ràpita (208)



Pel que respecta als municipis consorciats, les dades d'aquest exercici reflecteixen una reducció d'allotjats tant en termes absoluts com relatius. Dels 2.005 visitants allotjats el 2018 en alguna de les setze poblacions consorciades, que suposava el 40,1%, s'ha passat als 1.259, que suposen el 31,6% del total d'allotjats.

Tot i això algunes poblacions han incrementat el nombre de visitats dels Espais de la Batalla de l'Ebre que han triat algun dels seus establiments turístics per allotjar-s'hi. Aquest és el cas de Batea, Corbera d'Ebre i el Pinell de Brai a la Terra Alta; Móra d'Ebre a la Ribera d'Ebre i Xerta al Baix Ebre.

	2018			2019		
	Visitants allotjats	% del total	% de la comarca	Visitants allotjats	% del total	% de la comarca
<b>Terra Alta</b>	<b>2.169</b>	<b>43,3</b>		<b>1.359</b>	<b>34,1</b>	
Batea	57	1,1	2,6	88	2,2	6,5
Bot	225	4,5	10,4	120	3,0	8,8
Caseres	21	0,4	1,0	14	0,4	1,0
Corbera d'Ebre	121	2,4	5,6	186	4,7	13,7
la Fatarella	136	2,7	6,3	18	0,5	1,3
Gandesa	823	16,4	37,9	266	6,7	19,6
el Pinell de Brai	85	1,7	3,9	102	2,6	7,5
la Pobla de Massaluca	8	0,2	0,4	9	0,2	0,7
Vilalba dels Arcs	139	2,8	6,4	132	3,3	9,7
<b>Total</b>	<b>1.615</b>	<b>32,3</b>	<b>74,5</b>	<b>935</b>	<b>23,5</b>	<b>68,8</b>
<b>Ribera d'Ebre</b>	<b>724</b>	<b>14,5</b>		<b>547</b>	<b>13,7</b>	
Ascó	2	0,0	0,3	4	0,1	0,7
Flix	75	1,5	10,4	27	0,7	4,9
Móra d'Ebre	109	2,2	15,1	230	5,8	42,0
<b>Total</b>	<b>186</b>	<b>3,7</b>	<b>25,7</b>	<b>261</b>	<b>6,5</b>	<b>47,7</b>
<b>Baix Ebre</b>	<b>638</b>	<b>12,7</b>		<b>646</b>	<b>16,2</b>	
l'Aldea	19	0,4	3,0	2	0,1	0,3
Campredó	0	0,0	0,0	2	0,1	0,3
Xerta	2	0,0	0,3	28	0,7	4,3
<b>Total</b>	<b>21</b>	<b>0,4</b>	<b>3,3</b>	<b>32</b>	<b>0,8</b>	<b>5,0</b>
<b>Montsià</b>	<b>492</b>	<b>9,8</b>		<b>295</b>	<b>7,4</b>	
Amposta	183	3,7	37,2	31	0,8	10,5
<b>Total</b>	<b>183</b>	<b>3,7</b>	<b>37,2</b>	<b>31</b>	<b>0,8</b>	<b>10,5</b>
<b>TOTAL Consorcats</b>	<b>2.005</b>	<b>40,1</b>		<b>1.259</b>	<b>31,6</b>	

## 8. Accions i actuacions

Al llarg de l'exercici 2019 s'han dut a terme tot un seguit d'accions i col·laboracions per a la promoció i dinamització dels Espais de la Batalla de l'Ebre, a més d'actuacions de per a la millora dels actius o dels serveis que s'ofereixen al públic, al marge d'aquelles encaminades a millorar l'operativitat administrativa o el funcionament ordinari de l'entitat.

### Accions

**Actes** – Al llarg d'aquest exercici s'han dut a terme diversos actes i activitats:

- 2a Nit al Museu. Amb motiu del dia Internacional dels Museus, el 18 de maig es va celebrar al CI Veus del Front del Pinell de Brai la segona edició d'aquesta activitat de portes obertes en horari nocturn amb un tast de vins de la localitat.
- 31è acte de Commemoració i Homenatge a les víctimes i combatents de la batalla de l'Ebre. El 25 de juliol es va celebrar l'acte de commemoració a la cota 705 de la serra de Pàndols, presidit per la Sra. Gemma Domènech i Casadevall, Directora General de Memòria Democràtica i vicepresidenta del Consorci.
- Programa Ebre,Múscia&Patrimoni. En el marc del programa organitzat pel Museu de les Terres de l'Ebre el 21 de setembre es va representar l'espectacle de dansa *Justo* a l'espai de la Confraria de Vilalba dels Arcs.
- Presentacions del llibre *La batalla de l'Ebre: Un riu de sang. Edició especial 80è aniversari*. Entre el 6 i el 29 de novembre es va dur a terme la presentació d'aquest llibre, editat pel Consorci, a la Biblioteca Dr. Mn. Joan Batista Manyà de Gandesa (6 de novembre), Ca Don Ventura de Flix (15 de novembre), el Memorial Democràtic de Barcelona (21 de novembre) i la Biblioteca Marcel·lí Domingo de Tortosa (29 de novembre).
- Homenatge als morts i desapareguts de la batalla de l'Ebre. Acte organitzat per la Direcció General de Memòria que es va celebrar al Memorial de Camposines el 17 de novembre, presidit per la Hble. Sra. Ester Capella, Consellera de Justícia i presidenta del Comebe, amb l'assistència, entre d'altres, del cònsol general de Pakistan i l'alcalde de Marzabotto (Itàlia).
- IV Jornada d'Arqueologia i Patrimoni de la Guerra Civil al front de l'Ebre. El 23 de novembre, en col·laboració amb els Serveis Territorials del Departament de Cultura a les Terres de l'Ebre es va celebrar a Tortosa la 4a edició d'aquesta jornada bianual.

**Exposicions temporals** – Aquest exercici la sala polivalent del CI 115 dies, l'únic espai del Consorci habilitat per acollir exposicions temporals, no n'ha acollit cap.

Al llarg de l'any, però, si que han itinerant a diferents indrets tres exposicions de producció pròpia:

- *Fem Memòria*, produïda el 2013 en el marc del 75è aniversari de la batalla de l'Ebre, va estar-se entre el 14 de gener i l'1 de febrer a la Biblioteca Xavier Amorós de Reus, en la que va ser la seva desena itinerància.

- *Ciència crua. Les llibretes de camp i el patrimoni de la Guerra Civil al front de l'Ebre*, produïda el 2018 en el marc del programa Ebre, Art&Patrimoni, va estar-se entre el 23 de febrer i el 19 de maig al Centre Polivalent del Pinell de Brai, en la seva segona itinerància.

- *L'Ebre. Darrer escenari de les Brigades Internacionals*, produïda el 2019 en col·laboració amb el Museu de les Terres de l'Ebre, va estar-se entre el 7 de juny i el 7 de juliol al Museu de la Mar de l'Ebre de Sant Carles de la Ràpita.

**Projectes editorials** – Aquest exercici s'han publicat les *Actes de les III Jornades d'Arqueologia i Patrimoni de la Guerra Civil al front de l'Ebre*, que es van celebrar el novembre de 2017, en col·laboració amb els Serveis Territorials del Departament de Cultura de les Terres de l'Ebre.

#### Actuacions

- Actualització dels continguts del CI Hospitals de Sang de Batea, encarregada al Dr. Carles Hervás Puyal.
- Pintura de les sales d'exposicions permanent i temporal, els serveis i la recepció del CI 115 dies de Corbera d'Ebre.
- 1a fase de renovació de la senyalització informativa dels Espais Històrics i de la retolació informativa dels Centres d'Interpretació.
- Desmuntatge del CI Soldats a les Trinxeres de Vilalba dels Arcs amb motiu de les obres de rehabilitació de l'edifici.



## 9. Activitat a les xarxes

El Consorci té presència a les xarxes a través de tres canals propis, a més de la que proporcionen la pàgines o perfils del Departament de Justícia o la Direcció General de Memòria Democràtica. Aquests canals són: la pàgina i els perfils de Facebook i Twitter.

La pàgina web del Consorci ([www.batallaebre.org](http://www.batallaebre.org)) està activa des del maig de 2005 i a 31 de desembre de 2019 havia registrat un total de 54.517 visites de 27.611 visitants. Ambdues xifres són inferiors a les de l'exercici anterior, la primera s'ha reduït un 36,1%, mentre que el descens de la segona és del 49,4%.

El nombre de pàgines visitades ascendeix a 526.033, un 11,5% menys que el 2018. La reducció de visites i visitants no ha repercutit en la mitjana de les consultes: en cada visita s'han consultat 9,6 pàgines (6,9 al 2018) i cada visitant va consultar 19 pàgines (10,9 el 2018).

El Comebe compta amb perfil de Facebook (Espais Batalla Ebre – Xarxa d'Espais Històrics sobre la Batalla de l'Ebre) des del febrer de 2010. A 31 de desembre de 2019 registrava un total de 3.319 “M'agrada” (perfils als quals els agrada la pàgina) i 3.406 “Seguidors” (perfils que reben els post que es publiquen a la nostra pàgina).

Al llarg de l'exercici ambdós grups han experimentat un lleu creixement respecte de l'exercici anterior, els primers del 1,9% i els segons del 2,2%.

Pel que fa al perfil de Twitter (@BATALLAEBRE), també actiu des del febrer de 2010, a 31 de desembre de 2019 registrava 2.817 seguidors, el que suposa un increment del 7,1% respecte a l'exercici anterior.

David Tormo Benavent  
Coordinador Tècnic